

31992R0443

27.2.1992

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

L 52/1

NARIADENIE RADY (EHS) č. 443/92

z 25. februára 1992

o finančnej a technickej pomoci ázijským a latinskoamerickým rozvojovým krajinám a o hospodárskej spolupráci s nimi

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a najmä na jej článok 235,

so zreteľom na návrhy Komisie ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,

keďže spoločenstvo sleduje politiku finančnej a technickej spolupráce s ázijskými a latinskoamerickými rozvojovými krajinami (ALA) od roku 1976 a keďže sa nedávno vydalo na cestu hospodárskej spolupráce s týmito krajinami; keďže tieto formy spolupráce sú súčasťou celkovej politiky spolupráce s rozvojovými krajinami ako celku, čo zahŕňa rozvoj ich obchodu prostredníctvom začlenenia do mnohostranného obchodného systému a prostredníctvom vhodných opatrení, ktoré majú byť prijaté v rámci príslušných medzinárodných organizácií ako aj prostredníctvom špecifických opatrení, napr. systému všeobecných preferencií spoločenstva;

keďže súčasný proces budovania Európy a vzrastajúci vplyv spoločenstva v rozvojových krajinách celého sveta odôvodňujú pokračovanie, s náležitým ohľadom na komplementárnu povahu rozvojovej pomoci spoločenstva, procesu vzájomne výhodnej hospodárskej spolupráce s ázijskými a latinskoamerickými rozvojovými krajinami a podpory spoločenstva pri ich rozvoji, rozširovania spolupráce na ostatné krajiny alebo odvetvia v oboch týchto regiónoch, zvýšeného financovania tejto politiky a úsilia zabezpečiť, aby boli lepšie prispôsobené národným a miestnym potrebám v rámci každého regiónu;

keďže Európska Rada pri mnohých príležitostiach potvrdila politickú vôľu spoločenstva posilniť jeho spoluprácu s regiónmi sveta,

kde je úroveň rozvoja stále neprimeraná, a konať tak prostredníctvom zvýšeného, koordinovaného a mnohostranného úsilia zo strany spoločenstva a jeho členských štátov;

keďže Európska Rada na svojom zasadnutí v Luxemburgu zo dňa 28. a 29. júna 1991 požiadala spoločenstvo a jeho členské štáty, prostredníctvom politiky spolupráce spoločenstva a zaradením doložiek o ľudských právach do hospodárskych dohôd a dohôd o spolupráci s tretími krajinami, o aktívnu podporu ľudských práv a o nediskriminačnú účasť všetkých jednotlivcov alebo skupín na živote spoločnosti, najmä vzhľadom na úlohu žien;

keďže Európsky parlament túto záležitosť podrobne skúmal pri niekoľkých príležitostiach a vyzýval na intenzívnejšiu spoluprácu a na zmenu existujúcich právnych predpisov s cieľom zabezpečiť, aby bola podpora účinnejšia a prehľadnejšia;

keďže 4. februára 1991 Rada prijala konečné rozhodnutia o pravidlách spolupráce s ázijskými a latinskoamerickými rozvojovými krajinami, obsahujúce najmä priority a odvetvia, ktoré je potrebné vziať do úvahy, ako aj želanie zvýšenia prostriedkov, ktoré im majú byť pridelené, a umožnenia výhľadového strednodobého plánovania týchto prostriedkov, ktoré majú byť realizované;

keďže Európsky parlament ako aj Rada pri potvrdzovaní tradičných oblastí činnosti stanovili nové priority týkajúce sa najmä životného prostredia, ľudského rozmeru rozvoja a potreby hospodárskej spolupráce, ktorá sa má realizovať v obojstrannom záujme spoločenstva a jeho partnerských krajín;

keďže je potrebné prijať ustanovenia o financovaní podpory uvedenej v tomto nariadení a inej podpory poskytovanej ázijským a latinskoamerickým rozvojovým krajinám;

keďže sa čiastka vo výške 2 750 miliónov ECU považuje za nevyhnutnú na realizáciu podpory uvedenej v tomto nariadení a inej podpory pre ázijské a latinskoamerické rozvojové krajiny v počiatočnom období piatich rokov (1991 – 1995);

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 119, 4.5.1991, s. 6 a

Ú. v. ES C 284, 31.10.1991, s. 4.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 267, 14.10.1991, s. 35.

keďže čiastka považovaná za nevyhnutnú na financovanie počas rokov 1991 – 1992 je podľa existujúcej finančnej perspektívy 1 069,8 milióna ECU;

keďže čiastky, ktoré sa majú vynaložiť na financovanie podpory počas rokov 1993 – 1995 by mali byť zahrnuté do existujúceho finančného rámca spoločenstva a keďže ázijským a latinskoamerickým krajinám by mala byť poskytnutá rovnaká priorita v rozpočte na roky 1993 – 1995, akú mali v rokoch 1991 – 1992;

keďže objem podpory spoločenstva v období po roku 1995 by mal byť určený v súlade s existujúcimi postupmi;

keďže by mali byť stanovené pravidlá na riadenie finančnej a technickej pomoci ázijským a latinskoamerickým krajinám a pre hospodársku spoluprácu s nimi;

keďže je nevyhnutné zrušiť nariadenie Rady (EHS) č. 442/81 zo 17. februára 1981 o finančnej a technickej pomoci nepridruženým rozvojovým krajinám ⁽¹⁾

keďže zmluva neposkytuje iné špecifické právomoci na prijatie tohto nariadenia než tie, ktoré sú uvedené v článku 235,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Spoločenstvo bude pokračovať v spolupráci a rozširovaní spolupráce s ázijskými a latinskoamerickými krajinami (ďalej len „rozvojové krajiny ALA“), ktoré nie sú signatármi Dohovoru z Lomé a nevyužívajú výhody vyplývajúce z politiky spolupráce spoločenstva s tretími krajinami Stredomoria. Táto spolupráca, ktorá dopĺňa pomoc členských štátov, zahŕňa finančnú a technickú rozvojovú pomoc a hospodársku spoluprácu. V tejto súvislosti spoločenstvo pripisuje najväčšiu dôležitosť podpore ľudských práv, podpore procesu demokratizácie, dobrému spôsobu vládnutia, ochrane životného prostredia, liberalizácii obchodu a posilňovaniu kultúrneho rozmeru prostredníctvom rozširovania dialógu o politických, hospodárskych a spoločenských otázkach realizovaných v obojstrannom záujme.

Článok 2

Cieľ politiky spoločenstva týkajúcej sa rozvoja a spolupráce spočíva v ľudskom rozvoji.

Pri uvedení si skutočnosti, že dodržiavanie a uplatňovanie ľudských práv, základných slobôd a princípov demokracie je podmienkou skutočného a trvalého hospodárskeho a spoločenského rozvoja, poskytuje spoločenstvo zvýšenú podporu krajinám, ktoré sú najviac zaviazané týmito princípmi, najmä pozitívnym iniciatívam s cieľom uplatňovať ich v praxi.

V prípade zásadného a trvalého porušovania ľudských práv a princípov demokracie by spoločenstvo mohlo pozmeniť alebo dokonca zastaviť realizáciu spolupráce s príslušnými krajinami formou obmedzenia spolupráce v činnostiach s priamym prospechom pre tie skupiny obyvateľstva, ktoré túto podporu potrebujú.

Článok 3

Všetky rozvojové krajiny ALA budú spôsobilé pre finančnú a technickú pomoc a hospodársku spoluprácu. Prijemcami podpory a partnermi pre spoluprácu môžu byť nielen štáty a regióny, ale aj decentralizované orgány, regionálne organizácie, štátne orgány, miestne alebo tradičné spoločenstvá, súkromné inštitúcie a prevádzkovatelia, vrátane družstiev a mimovládnych organizácií. Pri poskytovaní podpory vychádzajúcej z tohto nariadenia sa zohľadnia potreby a prvoradé záujmy každej krajiny a každého regiónu.

Finančná a technická pomoc

Článok 4

Finančná a technická pomoc sa prednostne zameriava na najchudobnejšie skupiny obyvateľstva a najchudobnejšie krajiny v týchto dvoch oblastiach, prostredníctvom implementácie programov a projektov v ktoromkoľvek odvetví, v ktorom pomoc spoločenstva zohrá pravdepodobne dôležitú rolu. Opatrenia sa realizujú najmä v oblastiach, v ktorých je ťažké zmobilizovať domáce, hospodárske a ľudské zdroje, avšak ktoré majú strategický význam pre rozvoj príslušných krajín alebo pre medzinárodné spoločenstvo ako celok.

Článok 5

Finančná a technická pomoc dá prednosť rozvoju vidieka a zlepšeniu úrovne bezpečnosti potravín. V tomto ohľade môže integrácia potravinovej pomoci do iných nástrojov rozvoja napomôcť tejto forme pomoci k tomu, aby splnila špecifickú úlohu a ciele. Podpora vidieka zo strany spoločenstva musí takisto obsahovať opatrenia v malých mestách, ktoré prinášajú prospech vidieckym oblastiam s cieľom podporiť zamestnanosť. Zlepšovanie hospodárskeho, právneho a spoločenského prostredia súkromného sektoru, vrátane malých a stredných podnikov, sa musí takisto zohľadniť.

Dlhodobými prioritami je ochrana životného prostredia a prírodných zdrojov a trvalo udržateľný rozvoj. Čiastka vo výške 10 %, meraná ako vážený priemer z finančných prostriedkov nevyhnutných na podporu, na obdobie rokov 1991 – 1995, bude vyhradená pre projekty, ktoré budú osobitne určené na ochranu životného prostredia, najmä tropických pralesov.

Okrem toho sa pri všetkých činnostiach zohľadňuje ochrana životného prostredia a prírodných zdrojov.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 48, 21.2.1981, s. 8.

Osobitná pozornosť sa musí venovať opatreniam v boji proti drogám. Spolupráca spoločenstva s rozvojovými krajinami ALA s cieľom podporiť boj proti drogám postúpi na úroveň dialógu v rámci všeobecnejších súvislostí hospodárskeho rozvoja krajín vyrábajúcich drogy a ich spolupráce s Európskym spoločenstvom. Táto spolupráca zahŕňa opatrenia obsahujúce humanitárnu, ako aj rozvojovú podporu.

Ľudský rozmer rozvoja bude prítomný vo všetkých oblastiach činností, stanovujúcich cieľ tejto formy spolupráce.

Kultúrny rozmer musí byť trvalým cieľom všetkých činností a programov, s ktorými je spoločenstvo spojené.

Podporu je preto potrebné pridelovať *okrem iného* aj na osobitné projekty zamerané na rozširovanie demokracie, dobrého spôsobu vládnutia a ľudských práv.

Ďalej je potrebné venovať pozornosť tomu, aby zmeny, ktoré prinášajú projekty a programy, nemali negatívny vplyv na postavenie a úlohu žien, ale naopak, aby boli prijímané špecifické opatrenia alebo dokonca projekty s cieľom ich rastúcej aktívnej účasti vo výrobnom procese a jeho výsledkoch, v spoločenských činnostiach a v rozhodovacom procese, a to všetko na základe rovnosti.

Osobitná pozornosť sa takisto bude venovať ochrane detí.

Národnostným menšinám sa venuje osobitná pozornosť prostredníctvom opatrení určených na zlepšenie ich životných podmienok pri rešpektovaní ich vlastnej kultúry.

Osobitná pozornosť sa venuje demografickým otázkam, najmä otázkam spojeným s populačným rastom.

Podpora spoločenstva rozvojovým projektom a programom musí zohľadňovať makroekonomické a odvetvové problémy a uprednostňovať akcie, ktoré majú vplyv na štruktúrne usporiadanie hospodárstva, na rozvoj odvetvovej politiky a na rozvoj inštitúcií. S cieľom zvýšenia ich účinnosti a dosiahnutia významnejšej súčinnosti je potrebné hľadať dialóg a spoluprácu s príslušnými medzinárodnými inštitúciami a dvojstrannými poskytovateľmi fianancií.

Podpora národných inštitúcií rozvojových krajín s cieľom posilnenia ich schopnosti riadiť rozvojovú politiku a projekty predstavuje oblasť činností, ktorá pravdepodobne prevezme strategické miesto v procese rozvoja.

V tejto súvislosti je dôležitým prvkom udržiavanie vhodného dialógu medzi rozvojovými krajinami a spoločenstvom.

Regionálna spolupráca medzi rozvojovými krajinami sa považuje za prvoradú oblasť finančnej a technickej pomoci, najmä v nasledujúcich oblastiach:

- spolupráca v oblasti životného prostredia,
- rozvoj vnútroregionálneho obchodu,
- posilňovanie regionálnych inštitúcií,
- podpora regionálnej integrácie a vzniku spoločnej politiky a činností medzi rozvojovými krajinami,
- regionálna komunikácia, najmä vzhľadom na normy, siete a služby, vrátane telekomunikácií,
- výskum,
- vzdelávanie,
- rozvoj vidieka a bezpečnosť potravín,
- spolupráca v oblasti energetiky.

Časť podpory sa môže venovať na asanáciu a obnovu po živelných pohromách všetkých druhov a na opatrenia s cieľom prevencie týchto pohrôm.

Článok 6

Finančná a technická pomoc sa zvýši pomerne vyspelejším rozvojovým krajinám ALA, najmä v nasledujúcich oblastiach a prípadoch:

- rozšírenie demokracie a ľudských práv,
- prevencia prírodných katastrof a obnova po týchto katastrofách,
- boj proti drogám,
- životné prostredie a prírodné zdroje,
- posilňovanie inštitúcií, najmä verejných orgánov,
- pilotné programy na pomoc chudobným vrstvám obyvateľstva, najmä vo veľkých mestských aglomeráciách,
- regionálna spolupráca a integrácia s osobitným zreteľom na programy regionálnej spolupráce a integrácie umožňujúce vytváranie partnerstiev medzi chudobnými a pomerne rozvíjajúcimi krajinami.

Hospodárska spolupráca

Článok 7

Hospodárska spolupráca navrhovaná s cieľom podpory vzájomných záujmov spoločenstva a jeho partnerských krajín má prispievať k rozvoju rozvojových krajín ALA tým, že im pomáha budovať ich inštitucionálne kapacity s cieľom vytvárania prostredia priaznivejšieho pre investície a rozvoj a sprístupnenia väčšiny prínosov prostredníctvom rastu medzinárodného obchodu, vrátane jednotného európskeho trhu, a posilnením úloh obchodníkov, technológií a know-how zo všetkých členských štátov, najmä v súkromnom sektore a v malých a stredných podnikoch.

Hospodárska spolupráca sa zameria najmä na vytváranie atmosféry dôvery prostredníctvom podpory krajín, ktoré sledujú makroekonomickú a štrukturálnu politiku otvorenú obchodu a investíciám a napomáhajúcu transferu technológií, najmä prostredníctvom ochrany práv duševného vlastníctva.

Článok 8

Hospodárska spolupráca zahŕňa tri oblasti:

1. Zlepšovanie vedeckého a technologického potenciálu a hospodárskeho, spoločenského a kultúrneho prostredia vo všeobecnosti, prostredníctvom vzdelávacích programov a transferu know-how. Vedecká a technologická spolupráca, vrátane spolupráce v oblasti programov špičkovej technológie, môže prinášať prospech takisto z realizácie viacročných rámcových výskumných programov a z ustanovení článku 130N zmluvy. Hospodárska spolupráca bude smerovať hlavne k vysokým úradníkom štátnej správy, k činiteľom, ktorí rozhodujú o hospodárskych otázkach, a školiteľom a bude pokrývať všetky oblasti hospodárstva, vedy a techniky, najmä otázky ekológie v oblasti energetiky, priemyslu a urbanizmu a technológie služieb. Spolupráca by mala podporovať kontakty medzi ústavmi a výskumnými centrami na oboch stranách a zohľadňovať ich schopnosť rýchleho osvojovania know-how a moderných technológií, ktoré sa môžu rozširovať v cieľovej krajine;
2. Zlepšovanie štruktúry inštitúcií, čo musí postupovať spoločne s užším dialógom s partnermi s cieľom vytvoriť hospodárske, právne, administratívne a spoločenské prostredie priaznivejšie pre rozvoj;
3. Podpora podnikov, napríklad prostredníctvom programov na podporu obchodu, školení a technickej pomoci, prostredníctvom vytvárania kontaktov medzi podnikmi a prostredníctvom programov pre uľahčenie spolupráce medzi nimi.

Regionálna spolupráca musí byť považovaná za dôležitú oblasť hospodárskej spolupráce, najmä vzhľadom na:

- spolupráca v ekológii priemyslu,
- vnútroregionálny obchod,
- regionálne inštitúcie pre hospodársku integráciu,
- regionálna politika,
- komunikácie, vrátane telekomunikácií,
- výskum a vzdelávanie,
- spolupráca v oblasti energetiky,
- spolupráca v oblasti priemyslu.

Vykonávacie postupy

Článok 9

Finančná a technická pomoc a výdavky na hospodársku spoluprácu sa poskytnú prevažne vo forme grantov financovaných zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev.

Ak je to možné, uplatní sa smerné päťročné plánovanie pre každý cieľ, krajinu alebo región.

Prostredníctvom širšej koordinácie sa treba snažiť o spolufinancovanie s členskými krajinami alebo inými darcami. Povaha podpory zo strany spoločenstva musí byť zachovaná.

Článok 10

1. Finančné prostriedky spoločenstva určené na podporu uvedené v článku 9 sa vzťahujú na počiatočné päťročné obdobie (1991 – 1995).

2. Výška finančných prostriedkov spoločenstva, ktorá sa považuje za nevyhnutnú pre poskytovanie podpory, predstavuje 2 750 milióna ECU, z čoho sa 10 % prideli na životné prostredie, najmä na ochranu tropických pralesov. Čiastka vo výške 1 069,8 milióna ECU sa vyčlení na obdobie 1991 – 1992 v rámci finančného výhľadu na obdobie rokov 1988 – 1992.

Na obdobie 1993 – 1995 sa výška finančných prostriedkov zahrnie do finančného rámca spoločenstva, ktorý bude v tomto období platný.

3. Rozpočtový orgán určí prostriedky, ktoré sú k dispozícii pre každý finančný rok, s prihliadnutím na princípy riadneho finančného riadenia uvedeného v článku 2 Finančného nariadenia, ktoré sa uplatňujú na všeobecný rozpočet Európskeho spoločenstva.

4. Pre nasledujúce obdobie, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, sa výška podpory určí v súlade s postupmi vtedy platnými.

Článok 11

Finančná a technická pomoc môže zahŕňať všetky náklady v cudzích menách a miestne náklady na realizáciu projektov a programov, vrátane integrovaných programov a odvetvových projektov, kedykoľvek to bude nutné.

Medzi tieto náklady môžu byť predovšetkým zahrnuté výdaje na udržiavanie a prevádzkovanie činností hospodárskej spolupráce, vzdelávacie a výskumné programy a rozvojové projekty a programy. S výnimkou vzdelávacích a výskumných programov však môžu byť tieto výdaje zahrnuté len v počiatočnom štádiu a v postupne klesajúcich čiastkach.

Systematickým úsilím sa musia hľadať príspevky, najmä v podobe financií, od partnerov (krajín, miestnych spoločenstiev, podnikov, individuálnych príjemcov) v rámci ich možností a podľa povahy každej činnosti.

Z financovania zo strany spoločenstva sú vylúčené platby daní, ciel a poplatkov, a kúpa pozemkov.

Študijné náklady a krátkodobé a dlhodobé využívanie odborníkov, ktoré pomáhajú príjemcom a Komisii pri navrhovaní všeobecnej politiky, vyhľadávaní a príprave činností a pri ich monitorovaní a vyhodnocovaní, sa bude obvykle hradiť z fondov spoločenstva, a to buď ako súčasť financovania jednotlivých činností alebo samostatne.

Článok 12

1. Časť finančnej a technickej pomoci a hospodárskej spolupráce sa vyčlení na opatrenia súvisiace s riešením výnimočných okolností, najmä na projekty na obnovu následkov po živelných pohromách a na uspokojenie nepredvídaných priorít, najmä v krajinách, v ktorých situácia v oblasti ľudských práv alebo iné politické podmienky predtým nedovoľovali spoločenstvu poskytovať túto podporu. Na tento účel sa poskytne najviac 15 %, keď rozpočtový orgán schváli ročné prostriedky.

2. Akékoľvek nerozdelené finančné prostriedky zodpovedajúce 15 %-nému podielu na ročných prostriedkoch sa k 31. júlu toho istého roka uvoľnia s cieľom iného spôsobu pridelenia.

Článok 13

Všetky fyzické alebo právnické osoby členských štátov sa môžu za rovnakých podmienok zúčastňovať na verejných súťažiach, kúpe a uzatváraní iných zmlúv.

Vzhľadom na finančnú a technickú pomoc bude takáto účasť obvykle rozšírená na cieľový štát a môže byť takisto, od prípadu k prípadu, rozšírená aj na iné rozvojové krajiny.

Vo výnimočných odôvodnených prípadoch môžu byť pripustené aj iné krajiny pre dodávky špecifických komponentov.

Článok 14

Podporné projekty a programy, pri ktorých financovanie zo strany spoločenstva presahuje 1 milión ECU, a akékoľvek podstatné zmeny a možné prekročenie schválených projektov a programov, ktoré presiahne 20 % pôvodne schválenej čiastky, sa schvaľujú podľa postupu uvedeného v článku 15 ods. 3

Rovnaký postup sa dodrží pri schvaľovaní zákonov potrebných na vytvorenie:

- smerných viacročných pravidiel, ktoré platia pre hlavné partnerské krajiny,
- oblastí spolupráce podľa predmetu alebo odvetvia.

Článok 15

1. Komisia bude vykonávať správu finančnej a technickej pomoci a hospodárskej spolupráce.

2. Komisii pomáha výbor zložený zo zástupcov členských štátov, ktorému predsedá zástupca Komisie.

3. Zástupca Komisie predloží výboru návrh opatrení, ktoré majú byť prijaté. Výbor predloží svoje stanovisko k návrhu v lehote, ktorú môže stanoviť predseda podľa naliehavosti veci. Stanovisko sa schvaľuje väčšinou stanovenou v článku 148 ods. 2 zmluvy v prípade rozhodnutí, ktoré má Rada prijať na návrh Komisie. Hlasy zástupcov členských štátov vo výbore sa vážia spôsobom stanoveným v uvedenom článku. Predseda nehlasuje.

Komisia prijme navrhované opatrenia, ak sú v súlade so stanoviskom výboru.

Ak navrhované opatrenia nie sú v súlade so stanoviskom výboru alebo ak stanovisko nebolo predložené, Komisia bezodkladne predloží Rade návrh predmetných opatrení, ktoré majú byť prijaté. Rada rozhodne kvalifikovanou väčšinou.

Ak po uplynutí obdobia jedného mesiaca Rada nerozhodne, navrhované opatrenia prijme Komisia.

4. Komisia zasiela pravidelne najmenej raz do roka členským štátom všetky informácie, ktoré má o známych odvetviach, projektoch a činnostiach, ktoré by sa mohli podľa tohto nariadenia podporiť.

5. Koordinácia medzi programami spolupráce spoločenstva a dvojstrannými programami, ktoré plnia členské štáty, sa uskutočňuje v rámci tohto výboru, a to najmä výmenou informácií.

Článok 16

Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade výročnú správu o realizácii tohto nariadenia. Správa obsahuje výsledky realizácie rozpočtu vzhľadom na záväzky a platby a prezentáciu projektov a programov financovaných počas roka. Správa

obsahuje v najväčšej možnej miere informácie o finančných zdrojoch viazaných na národnej úrovni počas toho istého finančného roka. Správa takisto obsahuje špecifické podrobné informácie (podniky, národnosť atď.) o zmluvách schválených s cieľom realizácie projektov a programov.

Okrem toho na konci každého päťročného obdobia Komisia predkladá komplexnú správu, ktorá obsahuje výsledky pravidelného hodnotenia, ktoré je vypracované s cieľom poukázať nielen na to, ako sa realizovali projekty a programy, ale aj na vhodnosť zachovania alebo zmeny pravidiel tejto podpory.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli dňa 25. februára 1992

Článok 17

1. Nariadenie (EHS) č. 442/81 sa týmto ruší.
2. Každý odkaz na zrušené nariadenie sa považuje za odkaz na toto nariadenie.

Článok 18

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretí deň po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Za Radu

predseda

Vitor MARTINS
